

[Alfred Andreassen.]

jo ikke det, at Børnene fra de bedre stillede Hjem er bedre begavet end Børn fra de mindre velstillede; man træffer, som enhver Skolemand ved, velbegavede Børn fra alle Hjem, uanset hvordan Forældrene økonomisk er stillet. Men der er ingen Tvivl om, at den private Mellem- og Realskole først og fremmest faar sine Elever fra de mere velstillede Hjem; de suger fra Stationsbyen og Oplandet en Del Elever ind til sig, og man har vist Lov at sige, at det for den offentlige Skole, Folkeskolen, mange Steder er en Ulykke, at der saaledes ligger en privat Mellem- og Realskole, der trækker en meget stor Part af de velbegavede Børn til sig. Det kommer let til at betyde, at Folkeskolen det paa-gældende Sted sygner hen, skrumper ind, og det er et Forhold, som vi ikke kan se paa med Glæde. Vi vilde meget hellere, at det var Folkeskolen, der ogsaa tog den Opgave op, udbyggede Skolevæsenet saaledes, at det var i Stand til at tilfredsstille Hjemmene og Eleverne ogsaa paa dette Omraade. Vi ønsker, at alle Børn, uanset Forældrenes økonomiske Kaar, forudsat at Eleverne har Lyst og Evner, skal have Adgang til den bedst mulige Skoleuddannelse.

Nu har vi imidlertid engang disse private Mellem- og Realskoler, og det kan ikke nægtes, at de har haft en Opgave, har udfyldt en Plads, og vi vil da fra vor Side ogsaa medvirke til, at de faar rimelige Kaar at arbejde under.

Lovforslaget bygger jo først og fremmest paa at yde disse Skoler en saadan økonomisk Hjælp, at de vil være i Stand til at fortsætte deres Drift paa en saadan Maade, at de, der arbejder i denne Skole, kan faa taalelige Kaar. Det foreslaas, at Lærerne under denne Skoleform skal have samme Løn- og Arbejdsvilkaar som Lærerne i Folkeskolen. Dette er vi meget interesseret i, idet vi gerne ser, at alle, der arbejder i den danske Skole, ligegyldigt hvilken Skoleform det drejer sig om, har gode Arbejdsvilkaar; vi ved, hvad det betyder for de Elever, de paa-gældende har med at gøre, og vi finder det ganske rimeligt, at de Mennesker, der arbejder under denne Skoleform, faar den samme Løn, det samme Timetal, som deres Kolleger i Folkeskolen har.

Lovforslaget er bygget saadan op, at forudsat, at en privat Mellem- og Realskole ønsker Købstadsordningen, faar den ogsaa alt, hvad der hører med derindunder, som f. Eks. de nyoprettede Overlærerstillinger; der er ogsaa Mulighed for, at de kan faa en Viceinspektør, og de faar den samme Timened-

sættelse for deres Lærere for Opgaveretning m. m. i ældste Klasse.

Jeg forudsætter, at naar Løn og Arbejdsvilkaar bliver som i Folkeskolen, maa det ogsaa være Mening, at man med Hensyn til Uddannelse maa stille de samme Krav til de Lærere, der arbejder i den private Mellem- og Realskole, som til dem, der arbejder i Folkeskolen, og jeg vil gaa ud fra, at man ved Oprettelse af Overlærerstillinger og eventuelt Viceinspektørstillinger vil følge de samme Retningslinier, som er givet for Folkeskolens Vedkommende.

Forslagets § 2 fastsætter, at Skolerne skal have et gennemsnitligt Elevantal paa 10 pr. Klasse, dog at Undervisningsministeriet i særlige Tilfælde kan tillade mindre Afvigelser. Dette Tal er maaske passende ude i tyndt befolkede Egne, men jeg vil tro, at i tættere befolkede Egne, hvor der maaske ogsaa er en Mellem- og Realskole inden for Folkeskolen, kan dette lave Elevtal føre til, at man faar for mange Lærere i Arbejde, om jeg saa maa sige. Jeg tænker i denne Forbindelse paa den truende Lærermangel, vi staar over for. Jeg vil tro, at hvor en Folkeskole har en Mellem- og Realskoleafdeling med et forholdsvis beskedent Antal Elever i Klasserne og der samtidig paa samme Sted findes en privat Mellem- og Realskole, der ogsaa kører med smaa Elevtal i Klasserne, vil det være rimeligt at have Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold og faa iværksat en Rationalisering, saa man ikke spilder Arbejdskraft i en Tid, hvor der i saa høj Grad hersker Lærermangel.

Hvad angaar Tilskuddet til Driften, er det vanskeligt for mig i Øjeblikket at danne mig et helt paalideligt Billede af, hvad dette Lovforslag betyder. Vi fra vor Side vil nødig se, at den private Skole, ejet af Privatmand, bliver udbygget og støttet saa stærkt, at det bliver en Hemning for den offentlige Skoles, Folkeskolens, Udvikling. Vi ønsker, at disse private Skoler er, som det hedder, selvejende Institutioner, at der staar en Kreds af ansvarlige Forældre bag Skolernes Ledere, og at de, der er knyttet til Skolerne som Lærere og Ledere, faar en fast Løn. Men det er et Forhold, vi kan se paa i det Udvalg, som jeg regner med bliver nedsat.

Der er et andet Spørgsmaal, jeg gerne vil nævne her. Elever fra smaa Hjem har ofte svært ved at faa de Skolebøger, som de har Brug for. Skolebøger er dyre, og der skal bruges mange af dem. Vi tror jo paa Bøger i dette Land og tror mest paa sidste Udgave. Var det ikke rimeligt at overveje, om der ved disse Skoler kunde oprettes — og Staten